नेपाल सरकार नेरो नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी) ने तब थेब शान्ति ताँ मै

थिंब ताँ मै

नेपाली म्ही भ्होगोइ २००७ साल ओसों क्याले तोखो सम्म घरि धरिरी लम्दै खरिबा ऐतिहासिक संघर्ष नेरा, म्ही भ्होगमै लब आन्दोलन क्याले लोकतन शान्ति नि ओसों प्रबे क्याँर पक्षरी म्ही भ्होगो मै लब ताँदे ङिम्दै,

ङिउँले राजनीतिक दल निं ने.क.पा. (माओवादी) ने तब च्यूसे ङर्ह बुँदे क्रिहब ताँ मै, प्हे बुँदे क्रिहब ताँ नेपाल सरकारनि ने.क.पा. (माओवादी) ने तब ि ङिह च्यूसे ङह बुँदे आचार संहिता, २०६३ साल कात्तिक २२ गते ङिउँलो राजनीतिक दल नि ने.क.पा (माओवादी) मै म्ही क म्ही चीबमै छोंजर लब ताँदे निबै नेपाल सरकार नि ने.क.पा. (माओवादी) नि प्रें तब ताँइ क्रिहंबे ताँ मै आचार संहिता नि संयुक्त राष्ट्र संघ दे पिंमिबा घ्री खेब प्रिहब ताँदे ताँइजी ङिम्दै

ह्युलर तोखो तरिबा वर्गीय जातिय, क्षेत्रीय, लैंगिक समस्या मै दे क्रिहंल लब ह्युलसाए ओसों भोइमरी छयान्ले बनिब सैंर म्हैसी,

प्रतिस्पर्धात्मक ल्हें दलिय लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्था, ह्युलरबे म्हीमै स्वतन्त्रता, ह्रोंसैं अधिकार म्ही भ्होगोइ अधिकार ताँइ प्रेस स्वतन्त्रता नेरो कानूनी हयुलसार्जी तादै लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यदादे ताँइजी ङिब ताँदे दोरेम्दै,

म्ही मै अधिकारइ विश्वव्यापी घोषणा पत्र १९४८ नेरो अन्तर्राट्रिय म्हीमै कानून नेरो म्हीमै अधिकार नि प्रें ङिम्दै थेब ङेब ताँनी प्रें क्रिहलले,

स्वतन्त्र, निष्पक्ष नि आङिहबा छयाले संविधान सभाइ निर्वाचनरी ह्रयाल योंब नेपाली म्ही भ्होगोमइ अधिकारइ ङेम्दै,
लोकतन्त्र, शान्ति समृद्धिदे ओसों भोबरी आर्थिक, सामाजिक परिवर्तन नेरो ह्यूलै स्वतन्त्रता, अखण्डता, सार्वभौमिकता नि स्वाभिमान दे म्हाभ्हर थिम्दै,

२०६४ साल जेठ मैना न्होरी छ्यान्ले संविधान सभाइ निर्वाचन च्हिन लब ताँ लम्दै, संविधान सभाइ क्याले नेपाली म्ही भ्होगोइ, सार्वभौमसत्ताइ क्रहोंसेन लब ओंसों ह्याबा राजनितिक कयाँ, ह्यूलसाइ फेरि ख्याँबा बनिब नि आर्थिक, सामाजिक, छ्या हहु ताँ फरिउरी लबरी ङ्ही पक्ष ने तबा राजनितिक क्रिहबे ताँरी हयूलइ २०५२ सालइ कयाले चलिम्दै खबा ल्होंजी प्होंब छैब दे.खान लबरी, शान्तिपूर्णइ प्रें के लम्दै छार केइ शुरु तब ताँ भिम्दै

नेपाल सरकार नि ने.क.पा (माओवादी) ने तब प्होंब छैब खान लब लिंसोंसम्म शान्ति तब ताँ भिसी
नेपाल सरकार नि ने.क.पा (माओवादी) ने.यु थेब शान्ति सम्भ्हौता लइभो ।

१. ओंसोंर बे (क्रर बे ताँ)

१.१. चु सम्झौताइ मि विस्तृत शान्ति सम्झौता, २०६३ टिइमु। च्योन्ले भिमै चु सम्झौतालाई शान्ति सम्झौता भिनिमो ।
१.२. चु सम्झौताइ सरकार नि बालो माओवादी नि प्रें ताँइ ओंसों तियाँइबे ङिरो ल्हैदिमु ।
१.३. ङयहउँलोइ न ह्रेंसे ह्रेंसै न्होर मोबै ताँइ झोगोलाई चु सम्झौता तोकोंइ म्हादिइमरी लल परिबइ चैदिबा ताँ झोगो लब नि म्हादिल परिब ।
१.४ चुनि प्रें प्रे तबै ङिह राजनीतिक दल नि सरकार नि माओबादी नि प्र तब ताइ सैंखब क्हिबेताँ म्हापिल परिब नि लल परिबे चु सम्झौताइ फ्रेल आँखाबै से म्हादिब मो ।

१.५ चु क्रिह्रल लबेताँ लबरो,चैदिबइ ताँ झागो लिसों लले बिनि चुनिप्रे फ्रेल आँखाबे से म्हादिल परिमो ।

चुलाई कहोल परिमै (परिभाषा): चुए त्हिरो भिल परिमै छले क्होल परिमः भिल परिम
क त्हुँ दुं क्रिह्बा (युद्धविराम) भिमै नेपाल सरकार नि बालो ने.क.पा (माओवादी) नि ह्नेंसें नि ख्याँगुनि च्ह्याइमरी लबै ताँइ किसिमबै त्होंब तिंबा, म्ही भोबा, लोआबा फैब सैं सैं म्लोम्लो लब केर म्ही झोगोलइ, लैदिल आयोंबा के लाई भिमो ।

ख न्होरबे छया (अन्तरिम संविधान) भिमै संविधानाइ छोजएले छार संविधान आबनेवासम्म म्हाविल परिबा नेपालइ अन्तरिम संविधान २०६३ लाई भिल परिमो ।

ग न्होरबे म्हीक्र, म्ही चिबमै (अन्तरिममन्त्री परिषद) भिमै न्होरबेछयार (अन्तरिम संविधान) प्रिहबै अनुजारइ बन्दिबा न्होरबे म्हिक्र, म्ही चिबमै (अन्तरीम मन्त्री परिषद) भिसी कहोल परिम ।
घ. ङन्हउलो प्रें (दुबै पक्ष) भिमैले नेपाल सरकार नि नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी) झोगोलाई क्होल परिम ।

ङ चल्दिबा कानून भिमैले नेपालइ अन्तरिम संविधान २०६३ नि चुनि प्रें क्रिहबा चल्दिबा नेपाल कानूनलाई क्होल परिम । तर चुलाइ भिल परिमै अन्तरिम संविधान २०६३ खबै आँसा भोबा कानूनी व्यवस्थालाई न्होल आयों गो ।

च. ङोसेब मीसेब (प्रमाणिकरण) भिल परिमैले संयुक्त राष्ट्र संघ जी लबइ सेना प्होंब नेब लमै ल्हिबैसे (ल्होंजी) झोगोलाई ङोसेब मीसेब मीसेबलइ क्होन्ले लगत थेंब सैलाई भिबा कहोल परिमो ।

३ राजनिजक आर्थिक सामाजिक फेरिब नि प्होंब छैबइ क्रिहलबे ताँ
क्रिहबे ङिह पक्ष झोगोइ चु न्होर प्रिहब् राजनितिक आर्थिक सामाजिक फेरिबइ निति नि ललपरिबइ के नि ह्युलर मोबा प्होंगी नँगी छ्यानले क्रिहल परिब ताँर क्रिहइ मो ।

३.१ २०६३ कार्तिक २२ गते च्हिल तब ङीदल नीर ने.क. पा. (माओबादी) मै म्हीक्र, म्हीचिब झोगोइ छोजरो पोंबइ ताँ झोगो (अनुसुची-६) नि लबइ नि भिबै ताँरो
ह्युल ओंसो भोबै प्हिंरो राजनितिक आर्थिक नि सामाजिक फेरिबै लागि तबैताँ लब ।

३.२ न्होरबे छ्यारर अन्तरीम संविधान) नी मोबै न्होर क्रिहब छोज(अन्तरीम व्यवस्थापिका) छोंज बनेबा । न्होरबे (अन्तरिमं) सरकारइले खबइ २०६४ जेठ मैना न्होर सैंर मैबा, छ्यानले क्रिहमरी संविधान सथाइ निर्वाचन लब । नेपाली म्ही भ्फोगोइ मोबइ न्होर मोबइ सार्वभ्फौमसत्ता नि क्रिहबे ताँ लब,

३.३ ह्यूलै न्होर लबइ शासन व्यवस्था नि क्रिहबे अधिकार म्रुँ नि प्रें आतबा। ख्यातब भ्रु वीरेन्द्र म्रुसयो ऐश्वर्य नि चमभ्फोगोइ धिंरबे सेरप्र न्हुरप्र (सम्पत्ति) नेपाल सरकारइ भिब बमोजिम ल्इमरी द्रृष्ट बनेजी हयुलसाए धलेबा। म्रुए फ्हिरो म्रु ज्ञानेन्द्रइ यौबइ ताँइ सेरप्र, न्हुर प्रह भ्फोगो (सम्पत्तिहरु) भिलपरिमै ताँए क्ल्होर मोबा दरबार भ्फोगो, कहों (वन तथा निकुञ्ज) ऐतिहासिक ओसों देखि मोबा सै भ्फोगो, सेरप्र न्हुरप्र (सम्पदा) भ्फोगो हयुलसालइ बिंबा । म्रुलाई थेंबा, आथेंबा भिबे ताँर संविधान सभा तसी टिबा ओसों बे छोंजजी च्हिक्रदि निसोको आधारर लब

३.४ चु विश्वरी ताँइनै ङेबा, म्हादिबा म्ही भ्फोगोइ अधिकार ल्हे. दलमै धुरुवा तबै (प्रतिस्पर्धात्मक), लोकतान्त्रिक प्रणाली, म्ही भ्फोगो मोबा सार्वभौमसत्ता ह्रो सेता, लल खाँ बै म्हि भ्फोगोइ ताँ म्हादिसी सैबधानिक क्रिहल लब नि छ्यान लल खाँब विधिरबे शासन, सामाजिक न्याय नि समानता स्वतन्त्र न्यायपालिका अवधिक निर्वाचन म्ही भ्फोगोइ समाजै प्रबे क्याँर ताँइ प्रेस स्वतन्त्रता म्ही भ्फोगोइ ङोसेबइ अधिकार,राजनितिक बलइ के भ्फोगो छ्यानले म्रोंबा नि म्हि भ्फोगोइ प्रें के लब छ्यानले खानले निसलले प्रशासनतन्त्रए भिबे बमोजिम ताँ इ म्हादिबा राजनितिक ताँ भ्फोगो म्हादिब लब

३.५ वर्गीय, जातिय, भाषिक
म्हीमै (वर्गिय) जातिमै (जातिय) ताँ भै (भाषिक) लैङ्गिक पेताँ ल्हुताँ, कहोर कहलोर र थेब च्योने लब ताँ आलब, म्रीसो मै दलित मै ओंसों तिबमै जाति मै

मधेशीमै दुःद यौब मै वास्ता आयोम्मइ नि चिकुथिर मोबै लिसो परिबा म्ही भ्फोगोलाई नि कहहोर क्ल्होर
न्हेंज न्हैज मोबा ताँइ समस्या भ्फोगोलाई ङोसेल लब
ह्युसाए तोको मोबा क्हहो क्रियाइँ नि क्रिं ब्यारले लबइ
ह्युल्साए नँचा खान लसि हयुह जाए न्होर ताँइलाइ
हुबा, लोकतान्त्रिक नि ओसोयाबा ताँ बनेबा ।

३.६ ङए मत्रै चब थुंबा, खेबा, लम भिबे म्हिल (सामन्तवाद)
ताँइ ताँ भ्फोगो खान लब । आर्थिक सामाजिक फेरिबइ फ्हिर च्हुकु चिकुति भिले ताँइ क्रिहइमरी प्रें केलब ताँ ललइ हयाबा ।

३.७ सामन्ती भु-स्वाभित्वइ ताँइ तौ खान लसि वैज्ञानिक भूमिसुधार के लबेताँ बनेसी म्हादिबै निती लब ।

३.८ हयुलसाए, उद्योगधन्दा, नि सेर प्रए न्हुर प्रए रुँब ताँ लब

३.९ खेब प्रिहब, ह्रोसें जीउ धिं केलब नि चब चुबरीरु ताँए म्ही भ्फोगोइ अधिकार थेंब के लब

३.१० तोए आरेबा म्ही, के लसी चबो म्ही, क्ष्योसी चबाम्ही, रछें प्रहों छें लम्मै ताँए झोगोइ आर्थिक, सामाजिक रुपरी लिसों तब म्ही झोगोलाई क्ल्हयो बिशी आर्थिक सामाजिक, सुरक्षाइ ताँ लबा निति किंबा ।

३.११ सारकारए फाइदा तबा कल्हथोर तिसी भ्रष्टाचार लसी सोको सेर प्र न्हुर प्र जोडि बमै फिर थेब डण्ड पिंसी कारवाही लबा

३.१२ ह्युर्ल आर्थिक सामाजिक फेरिसी न्यायलसी ह्युलदे युन्ले योब ख्युब ताँ लब

३.१३ के लब म्ही मै अधिकार सुनिश्चित लसी,उद्योगधन्दा, छों लसी अगुदे कुलब लागिर लगानी लें लसी के लबैमेरो मुइ रक्ब ताँ झोगोलब ।

४. सेना नि ल्अ ८ तोँबा टिंबा, ल्हिंबा सै झोगोले छ्यानले थेंबा

संविधान सभाए निर्वाचनदे छ्यानले क्रिहनले नि आङिहनले लबइ ताँ लब नि सेनाइ लोकतान्तिकरण लजी फेरि बनेसी ओसों तबा च्यू से ङही क्रिहब ताँ प्रहे बुँदो ङिबा, ङही च्यस से ङह म्हादिल तुबा ताँ, संयुक्र राष्ट्र संघदे कुलबा ङह बुदे चिठी नि कातिृक २२ गते तबा म्हीक्र म्ही चीब मै छोंजरछै तब ताँ मै अनुसार केमैलबा माओवादी सेनाए त्हिरों (सम्बन्धमा)

४.१ २०६३ साल साउन २४ गते नेपाल सरकार नि ने.क.पा.(माओवादी) क्याले संयुक्त राष्ट्र संघदे कुलबचिठीर प्रिहवा ताँ मैसी, च ताँ अनुसार माओवादी सेनाए नेबमै छेबमै झोगोलाई मन्होर प्रिहबे कह्होर छिन घ्री टिबरी घिं झोगो बनेसी थेंइमरी संयुक्त राष्ट्र संघइ कयाले चम झोगो दे ङहयोब च्योब के लब

थेबा टिबे धिं न्होर प्रिहबा कल्होर तब तइनु

१. कैलाली २. सुर्खेत ३. रोल्पा ४. नवलपरासी ५. चितवन ६. सिन्धुली ७.इलाम
थेबा टिब धिं क्याँज चौज सों सोंए दररी ह्होबए टिबै धिं तब तइमु

४.२ माओवादी प्होगी नेगी लबमै थेंब धिंर थेंइ खोसी, टिबा धिं रुँ बरो चैदिबा तौबा टिंबा, ह्हि सै मे बाहेक अगु ताँइ तौबा,टिंबा, ह्हिंवा सैमै टिंबाधिं न्होरै थिंवा नि ताल्या ध्री झोंसी चाबी ह्वोसेजी थेंबा । च ताल्चा झौबा ताँ झोगो संयुक्र राष्ट्र संघए ङहोब च्योब लागिर चए रेकर्ड (साइरन) ङहेब सै झोसी थेंबा । च्हयोकुनार थेंवा तोंबा, टिंबा ह्हिवा सै झोगोदे जाँच ललपरिस्या संयुक्त राष्ट्र संघदे क्रिहसि ङहयोब च्योब लब। ङहयोब च्योबए लागिर क्यामरा थेंसी चजी खिचिबा ङहयोब, च्योब ताँ झोगो संयुक्त राष्ट्र संघ दे ने.क.पा माओवादी दे नि नेपाल सरकार क्रिह सी तयार लब

४.३ माओवादी प्होंगी छेत्री लबे म्ही मै छिनघ्री टिबाधिंर टिइ खोब लिसो थमै चबाथुंवा नेरो यैदिब सै मे नेपाल सरकारइ बिंबा

४.४ माओवादीए छेगी मै फोगोलाई ङहोसी च्योसी क्रिहन्लब नि, चमैदे नासर फोखी थेंब ताँ मन्त्रीपरिषदइ विशेष कमिति बनेसी के लब

४.५ माओवादी म्ही ऋ, म्ही चीनमै फोगोदे रुँ बरो सरकार दे नि बालो ऋही सी लब

नेपाली छेगी फोगो मै लागिरी:

४.६ संयुक्त राष्ट्र संघदे कुलब चिठीर प्रिहब ताँ अनुसार नेपाली छेगी ब्यारेकन्होरी टिबा । थमै तोंबा, टिंबा, ह्हिबे सै फोगोदे स्वाचलाइ खाबलाई पनि तोंबा, टिबा आलब ताँ म्हादिल लबा । माओवादी छेगीमै म्याले ह्योकुतार थेंबा ह्हिंबा सै मै दे नि नेपाली सेनाए त्हिषा सै मै बराबर लसी च्ह्योकुनार थेंवा । चजी चाबी यमै यमै थेंबा । च ताल्वा फोबा के मे संयुक्त राष्ट्र संघए ङह्योबा च्योबा न्होर लबा । चजी रेकर्ड ङहयाब सै (साइरन) फोजी थेंवा च्ह्योकुनार थेंबा ह्हिबा सै मै ङहयोब च्योब लल परिस्याँ संयुक्त राष्ट्र संघ नि क्रिसी ह्रोसै ह्रो सैं म्ही मै थेंसी लब । क्यामराजी ङहयोब च्योब लब के ताँ मै चुनी क्रिहबा अरु ताँए प्राविधिक ताँ मै संयुक्त राष्ट्र संघदे नेपाल सरकार नि माओवादी मै क्रिह सि तयार लबा ।

४.७ नेपाली छेगी मै नियन्त्रण, परिचान नि छ्यानलब छार छेगी मै ऐन बमोजिम मन्त्री परिषदाए लब । न्होरबे मन्त्री मण्डलाए राजनितिक क्रिहबा, नि न्होरबे छोंज नि क्रिह बे ताँर समितिजी बिंबा छयोब ताँ किंसी नेपाली छेगी मै जी लोकतान्त्तिकरण ह्हें लसी के लब ताँ बनेसी के लब । यु न्होर नेपाली छेत्री मेजी छ्यानले च्योसी लोकतान्त्रिक संरचना, ह्युलसाए नि तानलाई क्रिहन्लब के लम्दै लोकतान्त्रिक नि म्ही मै अधिकारए भिबै ताँर छेबमैदे लोमिब के मै लब

४.८ नेपाली छेब मैदेलम्दै खरिबा ह्युलए सीमा रुँबा, क्हों रुँबा, बैंक रुँबा हवाइजहाज गिराउन रुँबा, बिजुली धिं रुँबा, टेलिफोन टावर रुँबा, थे थेबा क्हहो नि थेथेबम्ही मै रुँबा के फोगो मै लसी टिबा

५. छेगीखानलब(युद्ध विराम)

५.१ छेगी के लब नी ल्हीबा सै मै चलिवै खानलब ताँ
५.१.१ ङही पक्षए यु न्होरी प्रिहबा के आलब के मै ताँ भिइमु

क. म्रोन्ले आम्रोन्ले घ्री जी आगुलाई च्हयासी सैं सैं म्लो म्लो लबर लागिर तोंबा टिंबा ल्हिबा सै मै प्र चलिबे ताँ आलब
ख. ङही पक्ष ऋहीजी च्ह्योकुनार थेंबा ह्हिब सै मै थें बे कहहोर ल्हीबे सै किंजी आकिंजीआगुइ क्हहोर म्हैब च्योब नि ङिब लब के आलब
ग. खाबै म्हिलाई आछ्यांब लब, तब के सैं न्होर आछ्यांबा तबै के आलब

घ लागुलाई च्हासी ङो युबे के आलब
ङ सैबा नि सैंसैं म्लो म्लो लबा के आलब
च म्ही भोब, कहाबा, फैब, म्हललब के आलब

छ ताँइजी, खिजी। सरकारी नि छेगी मै सै झोगो नोकसान आलब
ज हवाइजहाजै क्योरो बल आलिभ
झ स न्होर पाजी, पट्के बे से मै नि आछ्यान लब के मै आम्रोन्ले, आस्यान्ले सै बे के मै आलबा
ञ आगुइ जी फ्रेम्ताँ क्याम्ताँ के मै आलब ।

५.१.२ ङही पक्षजी छैबे म्ही मै आकिंबा नि ह्हिबसैं, पङकेबे सै झोगो नोबा प्रबा नि आगुइ विरुद्ध छैर्का के मै आलब
तर अन्तराष्ट्रि सीमा नि भन्सार मोबेकल्होर, ल्हिबे सै मे, पड्केबे सै मै नि चलाइ चैदिबा सैमे झोगो आरुयान्ले नोब प्रबल के लबमैलाई रोक्दिबर लागि रुँबै म्ही मै ल्हैदिसी ङहोब, च्चोब, प्रब लब नि मोन भिस्यां क्हाजी थेंबा के लब ।

५.१.३ खाबै म्ही मै कींल आयोंब हिहबे सै मै पड्केबे सै मै किंजी प्रल आयोंब

५.१.४ ङही पक्षए छेगी, नेगी तवात्हिंर थेंबा ङो (धराप) नि आस्यान्ले पड्के बे सैदे देखाङ्गन लब, च्हयोकुनर थेंबा सों च्यू दिन न्होर आगुलाई स्यानलब नि टहु सि च्यू दिन न्होर के लल आखाँबाल वा के क्हीसी के लबा ।

५.१.५ खाबै म्ही मै छोंजर नि राजनितिक छोंजरी नि ताँइ मोबा के लबा त्हींरो ङही पक्षए छैबे म्ही मै किंबा ह्हिबा सै नि खेबे क्बोंए खेजी आयबा
५.१.६ नेपाल प्रहरी नि शासस्त्र प्रहरी जी मै जनआन्दोलन नि क्रिह बे के मै मर्म क्होसी च अनुसार नि चल्दिबा चलेदिबा कानून बमोजिम कानून व्यवस्था, शान्ति छ्यान्ले क्रिहबा नि, आछ्यांबा के लबे म्ही मै म्हैबा के लदिबा
५.१.७ क्रिह पक्षए शसस्त्रम्ही, आगु पक्षए शसस्त्रम्हीलाई शत्रु भिजी अभिब, नि शत्रुए व्यवहार आलब भिसी ताँनलाई प्रिहइभरी बिंब ।

५.१.८ फ्होंगी नेगी तबा फ्हिंरो कब्जा लबा, साँचो झोंइ थेंबा नि प्रयोग लल आबिंबा, सरकारी, ताँइजी, खिजी, धिं, कहह्यो, नि अरु सेरप्र न्हूर प्र (सम्पत्तिहरु) प्रहीजीलजी, थेंबे सैमे चबेलरि फर्केबे ताँ ङही पक्ष क्रही जी लब

५.२ स्थिति क्रिहबे लागिर तबब ताँ झोगो

५.२.१ सैं आङिन्ले नि कानून र आरेब ताँ लसि न्होर प्र नि अरु सामान झोगो आखुब नि सिर्तो रेल आयोंब

५.२.२ ङ्हेंसे क्हाजी थेंबा म्ही मै झोगोलाई ताँइ ओंसों ङोसेब मिसेब च्यू सेङह दिन न्होर ताँइलाई पिब ङही पक्षए क्रिहसी ताँ लब ।

५.२.३ ङिह पक्षंजी म्हबा, लोबा म्ही झोगो नी छेगी तबै त्हिरो सेयाबा म्ही मै कहोन्ले मी नि धिंजी न्हेंज क्रिहबे ताँ तबा दिनक्याले ट्हु च्यू दिन न्होर था बिंबा नि ह्वोंसे न्हमैलाई फमै ङहमै, म्रीमै झोगोलाई ङोसेब मिसेब लब ताँर क्रिहइमो ।

५.२.४ देहोलो पक्ष ल्हीबः तौंवा त्हुदुजी ल्होंवा परिस्थितिलाई फिहलब शान्ति थिवर त्हुदु न्होर केबै म्हि झोगोलाई छेनाले थिवेर ह्यूल साथै शान्ति नी पुनर्स्थापन आयोग गठन लसी चकैलाई ओसो चोवसें क्रिहनै तांलव

५.२.५ ङहोलो पक्ष त्हीब तोंवः त्हीजी म्हि झोगै अधिकार न्होनलब नी म्हिमै विरुद्ध के लब म्हिमं लाई तव अतव तो हो म्हेमरी समजै ओसों तांके लबाच तांलाई छेनाले क्रिहललव आयोग गठन लसीलब ।

५.२.६ ङिहोलो पक्षले नेपाली समात र लोकतन्त्र, शान्ति नी ओसों पुव, परिर्वतन लवै लागिरी ध्यूलन्होरा मोबै ताथों प्होगी नेगी छेगी नि थोबा, सैबा पिबारो म्हान्दीवा लब शान्ति थिंबरह शान्ति सुरक्षा छ्यानले लबर नङहयोलो पक्षइ क्हिइभरी के लबे ताँरी क्रिहब ङ्याबा तब ।

५.२.७ ङ्हयउँलो पक्षरी ताँइ म्हि झोगोक्ष राजनितिकन्होर पोंबै आरोप उजुरी नि सैं न्होर मोबै मुद्धा मामिला झोगो फिर्ता किंबा नि फैमरी थेंबा म्ही झोगोलाई युन्ले पिबा, ताँइ ओंसो पोंजी थेंबा ।

५.२.८ ङहयउलो पक्षइ हिहबा, त्हुँ दुँजी थमै क्होलर टिल आखाँ बा म्ही झोगोलाई राजनितिक पूर्वाग्रह आथेंसी थमै यमै न्हेंजर न्हें चुसी ह्याब बिंबा । प्होंगी नेगी त्हीर न्होयाबा ताँइ पूर्वाधार झागो फेरि बनिबा नि थमै कहोलर टिल आखाँबै म्ही झोगोलाई फ्योफुला लसी थमै थमै न्हेंजरो टिल खाँबा के लबरी समाजै ओसों ताँ लब ।

५.२.९ त क्वाहई पोंबा, भिबा ताँ झोगो न्होरी त्होंबा आक्रिहबे ताँलाई क्रिहइमरी क्रिहललब ताँ रे ताँइ राजनितिक दल नागरिक समाज नि स्थानिय संघ संस्था झोगो, म्हीक्र, म्दी चीब मै झोगो प्रें तसी क्रिहब ताँ लब ।

५.२.१० ङहयउंलो पक्षइ परिवारबे म्ही झोगो खबर मुलेनी ह्वोंसै ह्वोंसै ताँर आगुइ करबल आलब ताँ लब ।

५.२.११ नेपाल सरकारी के लबा म्ही झोगोलाई थमै सैंर मैवा कहोलर याबा, प्रबा लागिर फैब थुन्दिब आलब ताँर छ्यानले के लब लागिर चमै झोगोलाई तोइपनि बाधा अड्चन आरेब नि चर बाधा त्होंस्याँ छ्यानले मिलेबा क्रिहब ताँ लब ।

५.२.१२ संयुक्त राष्ट्र संघ अन्तर्राष्ट्रिय दातृ समुदाय निबालो नेपाल न्होरी मोबा कुटनैतिक नियोग ह्यूलसा नि अगुइ ह्यूलसा न्होर गैर सरकारी संस्था, प्रेस म्ही अधिकारवादी मै, निबाचिन पर्यवेक्षक मै, नि अगुइ हयूलसाएले धुम्दिबर खबै म्ही झोगो लागि नेपालइ ह्यूल न्होर मोबा कानून बमोजिम आक्होन्ले प्रब, याबा टिबा, चबा केर क्रिहबे ताँ बल

५.२.१३ ङ्याहउँलो पक्षइ पोंबा, भिबा, के झोगो छ्यानले लब

६। त्हुँ हुँ खाँबा (युद्ध विराम समाप्ती)

६.१ २०६३ कार्तिक २२ गते ङिउलो राजनितिकदल निबालो आधारर सरकार नि माओवादी न्होर तबा ऐतिहासिक क्रिहबे ताँए फ्याँबा कछलाई खनिलसि २०५२ सालईले चात्वेदी खब ताँइ तोंबा, टिंबा फ्होंबा खाँइ भिसी भिबा,

६.२ ङिउलो दल नि ने.क.पा (माओवादी) ए म्हीक्र म्ही चीबा भ्रोगो क्रिहसी २०६३ साल कार्तिक २२ गते छोंजर लब ताँ लिसोंसम्म शान्ति थेंबै नितिलबे आधार म्हादिबा

६.३ नेपाली छेगीमै ब्यारेक न्होर नि माओवादी छेगी मै छिनधिर बे धींर टिबा धिंर खल खाँइसारे क्रिहब ताँ न्होरबे कानूनर प्रतिकुल हिहबे सै थें ल आयोंब, देखेल आयोंब ङिहल लल आयोंब, ट लबे म्ही भ्रोगोलाई कानून अनुसार दण्ड बिंले न्हादिबा ।

६.४ ङह्यउँलो पक्षइ छेगीमै भ्रोगोजी खाबै पक्षरी प्रचारप्रसार लल आयोंब तर चम भ्रोगोइ भोट भ्रोंल बिंबा ।

७. म्हीए अधिकार, ह्रोंसै अधिकार नि म्ही भ्रोगोइ कानून म्हादिबा म्ही अधिकारबे विश्वव्यापी घोषण १९४८ नि अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानून नि म्ही अधिकार बालों मोबा ताँइ भिबे ताँ भ्रोगोलार्य म्हादिबा ताँ लसि चलाई म्हादिबर मन्होआई प्रिहबा ताँ म्हादिब मो ।

७.१ म्हीउ अधिकार

७.१.१. ङ्ह्हयउँलो पक्षईले म्हीए अधिकारलाई फुलाल नि रुँवा, नि अन्तर्राष्ट्रिय म्ही भ्रोगोइ कानूनरी टिमो धर्म, उमेर जातजाति राष्ट्रिय नि सहमाजर त्होंबा सेरप्र न्हुर प्र (सम्पत्ति) आखाँबा म्ही फिब नि अरु हैसियत सैं न्होर मैबा केर आधारर थेब च्योने, आलब भिब ताँ लब

७.१.२ ङवृधउलो पक्षइ नेपाली म्ही भ्रोगोइ म्ही मै, राजनैतिक आर्थिक, सामाजिक नि हहुताँए अधिकार ललयोंब ताँ भ्रोगो लबर क्रिहब नि लिसों सम्म क्रिहबे ताँर क्रिहइमरी टिबतो म्हादिबा

७.१.३ ङहयउँलो पक्षइ लबा क्रिहबे ताँ प्रिहबा पत्रर भिबा अधिकार उपभोग लबर बाधा बिंबे म्ही भ्रोगो फिर कानून अनुसार छ्यानले छानबिन लसी कारवाही लमोभिसी म्हादिबा दण्डहिनतालाई क्याँ आबिंवा ताँ म्हादिबा चुनी प्रें फ्होंगी नेगी त्हिंर दुःख थोंबा नि न्हयाबा म्ही भ्रोगोइ परिवारदें राहल योंबा राहल योंबा अधिकारलाई पक्का लबा ।